

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 207/21
Luxemburg, 23 noiembrie 2021

Hotărârea în cauza C-564/19
IS (Nelegalitatea ordonanței de trimitere)

Dreptul Uniunii se opune ca, în urma unui recurs în interesul legii formulat de Procurorul general, o instanță supremă națională să constate nelegalitatea unei cereri de decizie preliminară introduse de o instanță inferioară, pentru motivul că întrebările adresate nu sunt relevante și necesare pentru soluționarea litigiului principal

Pe baza supremației dreptului Uniunii, o instanță națională trebuie să înlăture orice practică jurisdicțională națională care aduce atingere posibilității sale de a sesiza Curtea de Justiție

Un judecător al Pesti Központi Kerületi Bíróság (Tribunalul Districtual Central din Pesta, Ungaria) este sesizat cu o procedură penală împotriva unui resortisant suedez. La prima audiere de către autoritatea de urmărire penală, inculpatul, care nu cunoaște limba maghiară și a fost asistat de un interpret de limbă suedeză, a fost informat cu privire la suspiciunile care planau asupra sa. Totuși, nu există nicio informație privind selectarea interpretului, verificarea competențelor sale sau faptul dacă acesta și inculpatul se înțelegeau. Astfel, în Ungaria nu există niciun registru oficial al traducătorilor și interpreților, iar reglementarea maghiară nu specifică cine poate fi desemnat în această calitate în cadrul procedurilor penale și nici în funcție de ce criterii. Prin urmare, potrivit instanței sesizate, nici avocatul, nici instanța nu ar fi în măsură să verifice calitatea interpretării. În astfel de condiții, aceasta apreciază că s-ar putea aduce atingere dreptului inculpatului la informare cu privire la drepturi și dreptului său la apărare.

Astfel, această instanță a decis să sesizeze Curtea cu privire la compatibilitatea reglementării maghiare cu Directiva 2010/64¹ privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale și cu Directiva 2012/13² privind dreptul la informare în cadrul unor astfel de proceduri. În caz de incompatibilitate, aceasta ridică în plus problema dacă procedura penală poate fi continuată în lipsa inculpatului, o astfel de procedură fiind prevăzută în dreptul maghiar, în anumite cazuri, atunci când acesta nu se prezintă la audiere.

După această sesizare inițială a Curții, Kúria (Curtea Supremă, Ungaria) a soluționat un recurs în interesul legii formulat de Procurorul general maghiar împotriva deciziei de trimitere și a considerat că aceasta era nelegală, fără a afecta totuși efectele juridice ale acestei decizii, în esență pentru motivul că întrebările adresate nu erau relevante și necesare pentru soluționarea litigiului în cauză. În temeiul aceluiași motive ca cele care stau la baza deciziei Kúria (Curtea Supremă), a fost inițiată o procedură disciplinară, între timp, retrasă, împotriva judecătorului aflat la originea trimiterii. Având îndoieli privind conformitatea cu dreptul Uniunii a unei astfel de proceduri și a deciziei Kúria (Curtea Supremă) și privind impactul acesteia asupra continuării care trebuia dată procedurii penale din litigiul principal, judecătorul menționat anterior a introdus o cerere suplimentară de decizie preliminară în această privință.

¹ Directiva 2010/64/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale (JO 2010, L 280, p. 1).

² Directiva 2012/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale (JO 2012, L 142, p. 1).

Aprecierea Curții

Într-o primă etapă, Curtea, întrunită în Marea Cameră, statuează că **sistemul de cooperare între instanțele naționale și Curte**, stabilit prin articolul 267 TFUE, **se opune ca**, în urma unui recurs în interesul legii, **o instanță supremă națională să constate nelegalitatea unei cereri de decizie preliminară introduse de o instanță inferioară**, fără a afecta efectele juridice ale deciziei de trimitere, **pentru motivul că întrebările adresate nu sunt relevante și necesare pentru soluționarea litigiului principal**. Astfel, **un asemenea control de legalitate se aseamănă cu controlul de admisibilitate a unei cereri de decizie preliminară, pentru care Curtea are competență exclusivă**. În plus, o astfel de constatare a nelegalității este de natură, pe de o parte, să fragilizeze autoritatea răspunsurilor pe care Curtea le va furniza și, pe de altă parte, să limiteze exercitarea competenței instanțelor naționale de a se adresa Curții cu titlu preliminar și, în consecință, este susceptibilă să restrângă protecția jurisdicțională efectivă a drepturilor conferite particularilor de dreptul Uniunii.

În astfel de condiții, **principiul supremației dreptului Uniunii impune instanței inferioare să înlăture decizia instanței supreme a statului membru în cauză**. Nu afectează în niciun fel această concluzie faptul că, în continuare, Curtea poate eventual declara inadmisibile întrebările preliminare adresate de această instanță inferioară.

Într-o a doua etapă, Curtea constată că **dreptul Uniunii se opune inițierii unei proceduri disciplinare împotriva unui judecător național pentru faptul că acesta a sesizat Curtea cu titlu preliminar**, simpla perspectivă de a fi expus acesteia putând aduce atingere mecanismului prevăzut la articolul 267 TFUE, precum și independenței judecătorului, care este esențială pentru buna funcționare a acestui mecanism. Pe de altă parte, o astfel de procedură este susceptibilă să descurajeze ansamblul instanțelor naționale să introducă trimeri preliminare, ceea ce ar putea compromite aplicarea uniformă a dreptului Uniunii.

În sfârșit, într-o a treia etapă, Curtea examinează obligațiile care revin statelor membre, în temeiul Directivei 2010/64, în raport cu interpretarea și traducerea în cadrul procedurilor penale. În această privință, statele membre trebuie să adopte măsuri concrete care să garanteze, pe de o parte, că interpretarea și traducerea sunt de o calitate suficientă pentru ca persoana suspectată sau acuzată să înțeleagă acuzarea care îi este adusă. Crearea unui registru de traducători sau de interpreți independenți constituie, în această privință, unul dintre mijloacele de urmărire a acestui obiectiv. Pe de altă parte, măsurile adoptate de statele membre trebuie să permită instanțelor naționale să verifice calitatea suficientă a interpretării, pentru a garanta caracterul echitabil al procedurilor și exercitarea dreptului la apărare.

În urma acestei verificări, o instanță națională poate concluziona că, din cauza unei interpretări inadecvate sau a imposibilității determinării calității acesteia, o persoană nu a fost informată cu privire la acuzarea care îi este adusă într-o limbă pe care o înțelege. În astfel de împrejurări, Directivele 2010/64 și 2012/13, citite în lumina dreptului la apărare, în sensul articolului 48 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se opun continuării în lipsă a procedurii penale.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106